

การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลีซีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ

The Development of Thai Reading Ability of Prathomsuksa 1 Students Through Explicit Learning Management with Exercise Packages

สุภาพร กริ่งพุทรา¹ นฤมล ภูสิงห์²

Supaporn Kruengphutsa¹ and Narumon Pusing²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลีซีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) ศึกษาความคงทนของความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากจากวิทยา อำเภอบ้านจันทร์ จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือในการงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มไม่เป็นอิสระกัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลีซีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.22/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลีซีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะมีความคงทนในการเรียนรู้

คำสำคัญ: การอ่านภาษาไทย การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลีซีฟ แบบฝึกทักษะ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, The student of Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Chaiyaphum Rajabhat University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, Assist. Prof. Dr. of Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุภาพร กริ่งพุทรา, supaporn625509116@gmail.com

รับเมื่อ 24 เมษายน 2565 แก้ไข 8 พฤษภาคม 2565 ตอบรับเมื่อ 9 พฤษภาคม 2565

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) develop lesson plans based on Explicit Learning Management (ELM) with exercise packages to promote Thai reading ability of Prathomsuksa 1 students to meet the defined criterion of 80/80, 2) compare students' learning achievement before and after learning, 3) compare students' Thai reading ability before and after learning, 4) study the retention of students' Thai reading ability. The sample consisted of 1 classroom of Prathomsuksa 1 students at Pak Chap Witthaya School, Bamnet Narong District, Chaiyaphum Province, in the academic year 2021, obtained by cluster random sampling. The research instruments included: 1) lesson plans, 2) a learning achievement test, and 3) a Thai reading ability test. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The research results were as follows: 1) the lesson plans based on ELM with exercise packages to promote the reading ability of Prathomsuksa 1 students had the efficiency of 82.22/81.67, which met the defined criterion of 80/80, 2) the mean of students' learning achievement after learning through ELM with exercise packages was higher than that of before at the .01 level of significance, 3) the mean of students' Thai reading ability after learning through ELM with exercise packages was higher than that of before at the .01 level, and 4) the students' Thai reading ability who learned through ELM with exercise packages had learning retention.

Keywords: Thai reading, Explicit learning management, Exercise packages

ภูมิหลัง

การอ่านและการเขียนภาษาไทยเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนรู้ภาษาทุกภาษา ทั้งในการเรียนระดับพื้นฐานและในระดับสูง ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทยทุกคน กล่าวคือ การอ่านและการเขียนเป็นหัวใจหลักของการเรียนรู้ คนที่มีทักษะในด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในเกณฑ์ดีจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ดี และสามารถสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จากความสำคัญและความจำเป็นของการอ่านและการเขียน ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทย ครูต้องหาวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มา เพื่อพัฒนาด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยให้สูงขึ้น ซึ่งสามารถแก้ปัญหาโดยใช้นวัตกรรมต่าง ๆ เช่น แบบฝึกทักษะ ชุดการสอน สื่อการเรียนประสม บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนการ์ตูน เป็นต้น ดังนั้นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับผู้เรียนทุกคน โดยเริ่มจากการสำรวจประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน คำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ควรให้โอกาสผู้เรียนค้นพบวิธีการเรียนรู้ของตนเอง และออกแบบ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีพัฒนาการที่เป็นไปตามความสามารถ และเต็มตามศักยภาพนอกจากนี้ควรบูรณาการสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนจัดเตรียมและเลือกสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม มีการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และให้โอกาสผู้เรียนได้ประเมินและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

จากที่มาและความสำคัญของการอ่านและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการอ่านได้เป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ อีกทั้งมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นระดับชั้นอยู่ในวัยเริ่มเรียนที่ต้องมีพื้นฐานการอ่านการเขียนที่ดี โดยเฉพาะการอ่านเป็นกระบวนการที่ยากลำบาก เพราะจำเป็นต้องอาศัยทั้งการพูดและการเขียน จากประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนส่วนมากมีปัญหาทางการอ่าน ทำให้อ่านสะกดคำไม่ถูกต้อง และไม่เข้าใจหลักการอ่าน

ไม่เข้าใจความหมายและไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านสั้น ๆ ได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นครูผู้สอนจำเป็นต้องหาวิธีการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนอ่านที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะแก้ปัญหาการอ่านออกเสียงโดยการนำการจัดการเรียนการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท (Explicit Teaching Method) ซึ่งเป็นวิธีสอนหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ วัชรานเลาเรียนดี (2547) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนแบบนี้ว่าเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิผลเหมาะสมกับการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้ (Cognitive level) มากที่สุดโดยเฉพาะในรายวิชาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะให้กับผู้เรียน (Skills) ในทุกด้าน ยกเว้นทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ดังนั้นวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท จึงน่าจะเหมาะสำหรับการพัฒนาการอ่านคำและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน และที่สำคัญจะทำให้ให้นักเรียนมีทักษะการอ่านดีขึ้นส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงอีกด้วย

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลลิซิท เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนและเป้าหมายในการสอนชัดเจน โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การทบทวนเนื้อหาเดิม/การบ้าน 2) การสอนหรือการนำเสนอเนื้อหาสาระหรือทักษะใหม่ 3) การฝึกปฏิบัติ 4) การให้ข้อมูลย้อนกลับและการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง 5) การให้ฝึกปฏิบัติโดยอิสระตามลำพัง และ 6) การทบทวนเป็นรายสัปดาห์และรายเดือน (วัชรานเลาเรียนดี, 2550) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลลิซิทจึงเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านภาษาไทย ดังที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ ไตน์ สาและ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ สอดคล้องกับศิริรัตน์ เกิดแก้ว (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำตามมาตรฐานตัวสะกดไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำตามมาตรฐานตัวสะกดไทยของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากวิธีการสอนแล้ว สื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกอ่านคำได้ถูกต้องนั้น นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการสอนตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียนให้ตรงกับผู้สอนต้องการไม่ว่าสื่อเหล่านั้นจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ทั้งสิ้น แบบฝึกทักษะการอ่านก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูดำเนินการสอนโดยที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ฝึกปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรม โดยผู้สอนจะจะมีบทบาทคอยให้คำแนะนำและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในเรื่องที่ต้องการให้เกิดทักษะ การทำแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งที่นักเรียนจะต้องฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะจะทำให้มีความสนใจบทเรียนและมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น แบบฝึกทักษะจัดเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง เป็นส่วนสำคัญจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะ เพราะแบบฝึก คือ สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นและมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะความแม่นยำในเนื้อหาด้วยการทบทวนหรือฝึกเพิ่มเติม แบบฝึกทักษะมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งครูจะต้องให้นักเรียนได้มีการฝึกหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาในแบบเรียนไปแล้ว เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้แบบฝึกที่ดีที่ครูควรสร้างขึ้นเอง เพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนย่อมจะรับรู้ปัญหาในการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างดี (นิภา แก้วประทีป, 2546)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลลิซิทร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลลิซิทร่วมกับแบบฝึกทักษะที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟ ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

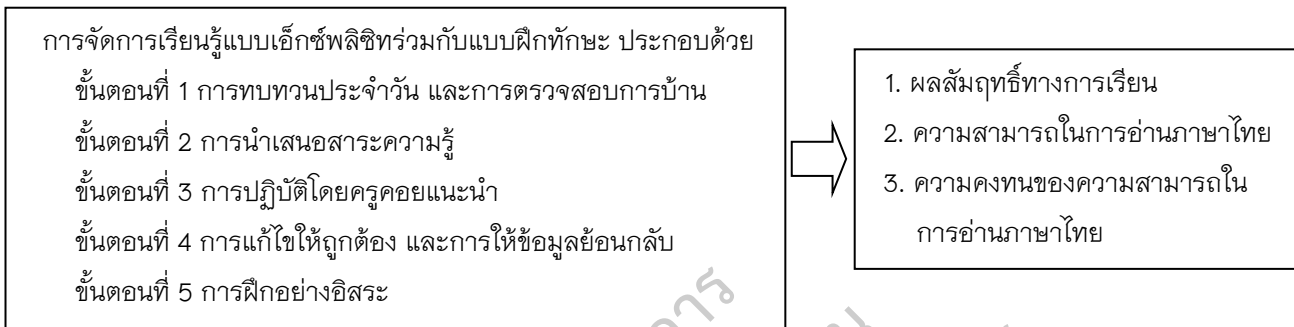
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ

4. เพื่อศึกษาความคงทนของความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายเพชรเรียงมย์ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 โรงเรียน และมีนักเรียนรวมทั้งหมด 254 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากจามวิทยา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากวิธีสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster random sampling)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง หาคุณภาพโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2 จากการทดลองแบบรายบุคคล การทดลองแบบกลุ่มเล็กและการทดลองภาคสนาม

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้มาตราตัวสะกดไทย เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก 20 ข้อ หาคุณภาพโดยใช้แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20

3. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบอัตนัย จำนวน 20 คำ หาค่าคุณภาพโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลาการทดลอง 18 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการทดลอง ดังต่อไปนี้

- วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านภาษาไทย ก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- ดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ ใช้เวลา 18 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยสอนเอง
- เมื่อสิ้นสุดการสอน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน
- วัดความคงทนของความสามารถในการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยชุดเดียวกับก่อนเรียน

5. นำคะแนนที่รวบรวมได้จากการทดสอบ ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยใช้ Dependent samples t-test

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึก โดย ใช้ Dependent samples t-test

4. วิเคราะห์ความคงทนของความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างหลังเรียนโดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ และหลังเรียนผ่านไป 2 สัปดาห์ โดยใช้ Dependent samples t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยหาค่า E_1 และ E_2

2.3 ดัชนีความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (KR-20)

3. สถิติทดสอบสมมติฐานใช้ สถิติทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มที่สัมพันธ์กัน (Dependent samples t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.22/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีความคงทนในการเรียนรู้ โดยที่ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน หลังเรียนผ่านไป 2 สัปดาห์ สูงกว่าหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้จัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.22/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งได้นำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งขั้นตอนการทดลองใช้แบบกลุ่มเดี่ยว กลุ่มเล็ก และการทดลองภาคสนาม และได้ทำการปรับปรุงขั้นตอนการสอนโดยวิเคราะห์ สังเคราะห์ กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีฟ ก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่าน โดยที่ครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ แนะนำ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยมีการทบทวนความรู้เดิม ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วอธิบายเนื้อหาให้นักเรียน มีการซักถามเพื่อตรวจสอบ

ความเข้าใจบทเรียน แล้วจึงเข้าสู่การสนทนาใหม่ สอดคล้องกับ อรวรรณ มีขำนาญ (2557) ที่ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟมีขั้นตอนปฏิบัติที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยมีครูช่วยแนะนำอย่างใกล้ชิด ให้นักเรียนทำแบบฝึก หรือตอบคำถามเพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่เรียนและพัฒนาความคิด ซึ่งกระบวนการถามตอบจะช่วยให้นักเรียนได้ขยายทักษะการคิดและทำความเข้าใจ ในสิ่งที่เรียนให้แจ่มแจ้ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรี ไชยบุตร (2558) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านสะกดคำ ด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำตามมาตราตัวสะกดเป็นรายคำ และด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำจากเรื่องราวและตอบคำถาม จากเรื่องที่อ่าน หลังเรียนโดยใช้การจัดการรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟสูงกว่าก่อนเรียน และ James Grant Atkins (2013) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อทักษะการอ่านในโรงเรียนประถมศึกษา โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา เกรด 1-5 ระยะเวลาในการทดลอง 2 ปี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะทักษะการอ่าน นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์สอนด้วยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟมาแล้ว มีประสิทธิภาพทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนกับครู

ที่เพิ่งเคยสอนด้วยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟเป็นปีแรก และในช่วง 2 ปีนี้ ครูเริ่มใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟเพิ่มมากขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟ มีขั้นตอนการให้ฝึกปฏิบัติโดยอิสระ ผู้สอนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติสิ่งที่เรียนไปแล้วอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความชำนาญ เป็นการตรวจสอบความรู้ ความจำ ให้นักเรียนมีทักษะและเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่ครูสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไตนิ สาและ (2560) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟที่มีต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) ระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง หลังได้รับการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 80 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิสซิฟ มีทักษะการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลความคงทนของความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างหลังเรียนและหลังเรียน 2 สัปดาห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังเรียน 2 สัปดาห์ สูงกว่าหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิสซิฟร่วมกับแบบฝึกทักษะมีความคงทนในการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้ทำการฝึกอ่านหลาย ๆ ครั้ง ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนการเรียนเนื้อหาใหม่ ดังจะเห็นได้จากทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike connected theory) ได้กล่าวถึงกฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) ไว้ว่า การสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำบ่อย ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร อีกทั้ง วชิรา เล่าเรียนดี (2550)

ได้กล่าวไว้ว่า การทบทวนเป็นรายสัปดาห์และเป็นรายเดือน มีความสำคัญเท่ากับการทบทวนประจำวัน เพื่อความคงทนของการเรียนรู้และเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้คล่องขึ้นมีทักษะการอ่านจริง การทบทวนจะให้ผลดีต่อการฝึกปฏิบัติและมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน อีกทั้งการที่นักเรียนได้ฝึกอ่านบ่อย ๆ จะทำให้ผู้เรียนไม่ลืมในสิ่งที่เรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซีพลิซิทีฟมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ครูต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การเตรียมสื่อให้เหมาะสมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด

2. ระหว่างการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเฝ้าสังเกตและศึกษาพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะได้รับรู้ความแตกต่าง และความต้องการของแต่ละคนตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ

3. ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน คอยแนะนำ อธิบาย ชี้แนะช่วยเหลือตลอดเวลาจนกว่าจะนักเรียนจะเข้าใจ จึงคอยนำเสนอเนื้อหาใหม่ให้กับนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลิซิทีฟไปใช้ในการสอนหลักภาษาอื่น ๆ เช่น อักษรนำ คำควบคล้ำ เป็นต้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสาระอื่น ๆ ในระดับชั้นที่สูงขึ้น

2. ควรเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลิซิทีฟกับรูปแบบการสอนอื่น ๆ

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลิซิทีฟ สามารถนำไปใช้กับรายวิชาใดก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ

เอกสารอ้างอิง

- นิภา แก้วประทีป. (2546). การสร้างแบบฝึกการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไดนี สาและ. (2560). ผลของการสอนแบบเอ็กซีพลิซิทีฟที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วัชรวิ ไชยบุตร. (2558). การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซีพลิซิทีฟเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโม่หลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วัชรวิ เลาเรียนดี. (2547). เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2550). การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริรัตน์ เกิดแก้ว. (2553). ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำตามมาตราตัวสะกดไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซีพลิซิทีฟ. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 2(1), 55-62.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อรรณณ มีชำนาญ. (2557). ผลการใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซีพลิซิทีฟ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชัยภูมิภักดิ์วิทยาคม จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- James Grant Atkins. (2013). *The Effect Of Explicit Teaching Of Comprehension Strategies On Reading Comprehension In Elementary School.* (Doctor of Philosophy). Columbia University, Columbia, U.S.